
TALEPUNKTER

UDENRIGSMINISTERIET

Til:	Udenrigsministeren	J.nr.:	73.D.204.i
CC:		Bilag:	
Fra:	Erhvervsinstrumenter i udviklingsbistand.	Dato:	9. maj 2005
Emne:	MPU alm. del. Samråd d. 11. maj 2005 spørgsmål nr. I, M, N, O og P vedr. IØ Fonden og svinefarme. Talepunkt. Rev		

Samrådsspørgsmål I: Udenrigsministeren bedes kommentere artiklen ”Minister vildleder Folketinget” i Fagbladet, som blev lagt på nettet den 23. marts 2005, kl. 12.00.

Samrådsspørgsmål M: Vil ministeren oplyse om status for IØ-fondens engagement i svineproduktion i Østeuropa, Rusland og Ukraine?

Samrådsspørgsmål N: Vil ministeren oplyse, hvilke miljøkrav og hvilke krav til den veterinære rådgivning og tilsyn, der stilles til svineproduktion støttet af IØ-fonden, og vil ministeren herunder oplyse, om der stilles krav om, at svineproduktion skal overholde EU-regler og danske regler?

Samrådsspørgsmål O: Vil ministeren oplyse, om der er etableret et tilsyn med overholdelse af de miljøkrav og de krav til den veterinære rådgivning, der stilles til svineproduktion støttet af IØ-fonden?

Samrådsspørgsmål P: Hvad er ministerens holdning til IØ-fondens fremtidige virke i Østeuropa, Rusland og Ukraine, hvilke miljøkrav og krav til den veterinære rådgivning vil ministeren stille, og hvilke krav til tilsyn med overholdelse af kravene vil ministeren stille?

Besvarelse:

Det er knap to måned siden, jeg gav udvalget en udførlig redegørelse for de principper, der gælder for miljøkravene til IØ Fondens engagementer. Jeg nævnte ved den lejlighed, at jeg vil holde udvalget orienteret om resultatet af

den undersøgelse af miljøforanstaltninger – særlig gyllehåndtering- som IØ Fonden har bedt den internationale rådgiver- og ingeniørvirksomhed Carl Bro om at gennemføre. Der foreligger nu en foreløbig rapport om svineprojektet Poldanor. IØ har sendt udvalgets medlemmer en kopi af rapporten.

Resultatet vedrører den del af undersøgelsen, som blev sat i gang for at undersøge miljøregler relateret til gyllehåndtering hos svineproducenten Poldanor i Polen. Som jeg tidligere har nævnt for udvalget, var IØ inde i projektet med en aktieinvestering i årene 1994-2000. Der blev i perioden 1994-1999 endvidere ydet et lån. Lånet blev ydet på IØ's normale vilkår og tilbagebetalt af Poldanor i perioden 1995-2003.

Jeg har i går i flyet fra Grønland modtaget et eksemplar af undersøgelsen. Den viser, at de 15 svinefarme, Poldanor driver i Polen, overholder de polske regler og efterlever de danske regler. Der er én undtagelse. Den vedrører perioden for udbringning af gylle om efteråret til marker til hvede og triticales. Det er i henhold til rapporten tilladt i Polen, og sker i øvrigt kun i begrænset omfang. Jeg har forstået, at Poldanor vil stoppe den praksis. Det bør de gøre snarest mulig. Men jeg vil gerne understrege, at da IØ's medejerskab af Poldanor

ophørte i 2000 har hverken IØ eller Udenrigsministeriet mulighed for længere at påvirke den daglige drift af Poldanors farme. Poldanor opererer nu under polsk lovgivning og tilrettelæggelsen af den daglige drift er et spørgsmål mellem Poldanor og de polske myndigheder.

Så var der kritikken af Carl Bro's første delresultat, som kom frem efter eksperternes besøg i Polen december sidste år. Her konkluderer undersøgelsen, at de miljøinstitutioner, der har udtalt sig, har udtalt sig om danske forhold. De har ikke haft adgang til materialet fra Carl Bro, inden de udtalte sig i generelle vendinger. Dette er blevet udlagt som en specifik kritik. Men det er der altså ikke belæg for iflg. undersøgelsen.

Staldindretninger, opbevaring af gylle, lokalisering og myndighedsgodkendelser er i orden. Der er én undtagelse fra de danske regler, der vedrører en farm tæt på bymæssig bebyggelse, nærmere betegnet 300 meter fra en sådan. Det synes jeg er meget tæt. Problemet er iflg. undersøgelsen, at Poldanor har overtaget en eksisterende farm, der har de nødvendige tilladelser.

Alle Poldanors gyllebeholdere opfylder afstandskravene i den danske husdyrgødningsbekendtgørelse.

Der er flere aspekter. Men udvalget har modtaget rapporten direkte fra IØ og har nok haft bedre tid til at læse konklusionerne, end jeg har.

Grundlæggende er jeg imidlertid glad for rapporten ikke giver grundlag for alvorlig kritik af IØ's retningslinier eller opfølgningen på disse. Gældende regler, som jeg beskrev dem i det sidste samråd, har i alle tilfælde været fulgt ved IØ's engagement i farmenes etablering.

* * * * *

Så er jeg blevet bedt om at svar på et spørgsmål (bogstav) I, der stammer fra Fagbladet den 23. marts. Jeg vil gerne gøre udvalget opmærksom på, at dette spørgsmål tidligere er stillet som §20-spørgsmål S 518 fra Per Clausen. Jeg besvarede spørgsmålet i Folketingets spørgetid den 6. april i år.

Carl Bro har som en del af undersøgelsen af Poldanor vurderet materiale i form af to artikler med tilhørende fotos, som Fagbladet viderebragte under overskriften "Minister vildleder Folketinget". Der er tale om, at holdet af

eksperter fra Carl Bro har gennemgået artikler og fotos, besigtiget de lokaliteter, der er omtalt af 3F. Endvidere har Carl Bro interviewet Poldanors ledelse for at finde ud af de faktiske forhold.

På baggrund af undersøgelserne konkluderer Carl Bro, at 3F's artikler og fotos ikke dokumenterer, at Poldanor overtræder danske miljøregler. Undersøgelsens konklusioner er en grundig tilbagevisning af Fagbladets påstande.

Jeg er glad for, at den sag om Poldanor nu er på plads, og at det har vist sig at virksomheden i al væsentligt lever op til det, som man med rette kan forvente af den, og at der ikke er hold i den meget voldsomme kritik, der er blevet fremført.

* * * *

Jeg vil samtidig gerne gøre opmærksom på, at det var en større miljøundersøgelse, som IØ satte i værk i december sidste år. Den omfattede Poldanor samt de i alt 11 aktive svineprojekter i Central- og Østeuropa. Foruden de 11 projekter er der et aktivt projekt, som er i opstartfasen i Rusland. Det forhold, at projektet er under opstart betyder, at der endnu ikke er produktion eller et færdigt anlæg at undersøge.

Denne undersøgelse er ikke færdig. Jeg har fået oplyst, at rapporten kan være klar i begyndelsen af juni i år. Og det er så svaret på spørgsmål I og M.

* * * *

Veterinær rådgivning og tilsyn med investeringer, som IØ er inde i, skal efterleve alle lokale love og regler på området. Når det drejer sig om de nye EU-lande vil disse afspejle EU's regler. Familie- og Forbrugerministeren har tænkt sig at orientere Fødevarerudvalget om reglerne for veterinær rådgivning i EU.

Udvalget har spurgt til tilsyn med overholdelse af miljøkrav. Det spørgsmål har IØ bidraget til besvarelsen af. IØ har oplyst følgende. Jeg citerer:

”Det er projektselskabernes bestyrelser, der har ansvaret for at sikre, at den daglige ledelse af svineprojekterne overholder de gældende miljøkrav samt de lokale krav til veterinær rådgivning. Det fremgår af IØ's aftalegrundlag med projekterne, at der årligt udarbejdes en miljørapport. Denne miljørapport diskuteres først i projektselskabets bestyrelse og sendes herefter til IØ.

IØ er repræsenteret i syv bestyrelser og deltager som oftest i minimum fire bestyrelsesmøder om året i hvert af projekterne. Desuden aflægger IØ's miljøekspert jævnligt besøg på alle svineprojekter, hvilket senest er sket i første kvartal af 2005. IØ's bestyrelsesmedlemmer har flere års erfaring fra deltagelse i landbrugsprojekter. Medlemmerne har god baggrund for også at vurdere miljøforholdene i projekterne." Citat slut.

Som det er udvalget bekendt, er det IØ's bestyrelse, der har ansvaret for IØ's overordnede retningslinjer, herunder på miljøområdet og indenfor andre etiske spørgsmål. Fonden er en selvejende institution. Det er direktionens ansvar at sikre, at bestyrelsens beslutninger, herunder de centrale retningslinjer, bliver fulgt i praksis. Hermed har jeg også svaret på spørgsmål N, O og P.

Danmark er ikke tjent med virksomheder, der forurener Østeuropa. Vi har altid nydt bred anseelse for den indsats, vi har ydet for miljøet i de baltiske lande. Det skal vi blive ved med.

Det siger sig selv, at det ikke kan accepteres, at en fond som IØ bliver forbundet med miljøsvineri. Heldigvis viste det sig ikke at være tilfældet i de polske farme, der er blevet undersøgt.

Lad os nu se fremad og komme videre.